

Frits de Vries DUBBELLEVENS. Ward Ruyslinck biografie

Met de taalgevoelige Frits de Vries, die vanaf 1992 bevriend was met de schrijver, had de Vlaamse auteur Ward Ruyslinck zich geen betere biograaf kunnen wensen. Literatuurlijfhebber De Vries, van huis uit chemisch technologisch ingenieur, begon in 2014 aan deze megaklus, waarvoor hij onder meer een schat aan gegevens uit het Vlaamse Letterenhuis bestudeerde, ruim honderd interviews met de schrijver verwerkte en deze aanvulde met mondelinge getuigenissen van tijdgenoten.

Ondanks dat in zijn hoogtijdagen er meer dan tweehonderdduizend exemplaren van een titel als *Het Reservaat* werden verkocht, er meerdere romans werden bekroond en in vele talen zijn vertaald, geldt Ward Ruyslinck tegenwoordig als een 'vergeten schrijver'. Dat wil niet zeggen dat de nagelaten werken, net als de zogenoemde 'vergeten groenten' niet nog goed te consumeren zijn. Het engagement van de in 2014 overleden auteur is nog verassend actueel: zijn beschrijvingen van een dystopische maatschappij vol polarisatie, waarin de gevoelsmens door bureaucratie en kapitalisme wordt vermalen, zijn bijna visionair. Het werk van De Vries is dan ook mede ingegeven door de niet altijd terechte literaire kritieken en latere marginalisering van de schrijver.

Behalve dat de biografie het omvangrijke oeuvre van Ruyslinck ontsluit, biedt deze ook zicht op de binnenwereld van Raymond de Belsler, de man die schuilgaat achter het pseudoniem Ward Ruyslinck. De titel *Dubbellevens* is niet voor niets gekozen: Ruyslinck was een mens met vele gezichten. In het dagelijks leven was hij een stille, angstige man die zich het liefst achter de gordijnen verborg, maar als auteur was hij bijna exhibitionistisch en schrok hij er niet voor terug tegen heilige huisjes te schoppen. Overdag, van negen tot vijf, deed hij als kleurloze ambtenaar ondergewaardeerd werk voor het Museum Plantin-Moretus, 's avonds in zijn schrijfkamer beleefde hij avonturen en spuide hij onbevreesd kritiek op wantoestanden in de maatschappij. In zijn huwelijk met een streng katholiek opgevoed meisje werd hij met alle zorgen die een schrijver zich kan wensen omringd, maar zocht hij tevergeefs de poëtische liefdesroes die hij als jonge dichter voor ogen had gehad. Zijn aanvankelijk korte erotische escapades leidden uiteindelijk tot een duurzame romantische verhouding, waardoor het woord *dubbelleven* op het bestaan van Ruyslinck opnieuw van toepassing is.

Mede door de openhartigheid over zijn privéleven leest de biografie van Frits de Vries bijna als een roman. De lezer leeft mee met de indringende oorlogservaringen van de jonge De Belsler, zijn zoektocht in de dicht- en schrijfkunst en zijn groeiende roem, maar ook met zijn twijfels en zijn wrok tegen de pers die hem 'uit de tuin der letteren proberen te stoten.' Het boek begint, evenals Marques' *Kroniek van een aangekondigde dood*, met het einde, waarin de eens zo beroemde auteur zit vastgebonden aan zijn stoel in een verzorgingstehuis voor dementerende bejaarden.

Het was doodstil in het hoofd van Ward Ruyslinck. Vanuit de stoel, waarop hij overdag door de verzorging met Zweedse band werd vastgezet uit angst dat hij bij het lopen weer zou vallen en opnieuw een heup of been zou breken, staarde hij met lege, ziellose ogen naar de foto's van zijn katten op de ladekast voor hem. Ze waren de enige versiering in het kleine, ongezellige kamertje...